

100 anys, 100 cims estelats

L'estelada compleix cent anys. Vincenç Albert Ballester i Camps li va donar la forma que s'ha mantingut fins avui mateix, tot seguint el model de l'ensenya cubana: quatre barres i un triangle blau amb estel blanc, o amb el triangle groc i l'estel vermell, també, del 1968 ençà. El 1918 es va fotografiar per primera vegada, desplegada per un grup d'excursionistes a Montserrat –diuen que si al cim de Sant Jeroni–, juntament amb la bandera dels EUA; el 1968, de la mà d'un partit independentista acabat de néixer –el PSAN–, simplificava disseny, recuperava els colors de la senyera i donava connotació a l'estel tot tenyint-lo de roig. I sembla que l'aniversari va de vuits, perquè fou precisament el 1908, ara fa cent anys exactes, que es va fer la fotografia que ha esdevingut la primera constància documental de l'estelada: a la seu de la Lliga Nacionalista Catalana, a París, s'hi veu “una primigènia senyera independentista que, en lloc de lluir el triangle a l'esquerra amb l'estel, du un rombe al mig (que es dedueix blau) amb una estrella blanca a l'interior.”

I d'aquí la celebració. Els qui ho expliquen són els components de la Comissió 100 Anys d'Estelada, que es presentava a començament d'any i que el passat 14 d'abril (exactament l'aniversari del dia en què el president Macià va proclamar la República Catalana) convocava a Barcelona un acte-roda de premsa per presentar el seguit d'activitats que ja hi ha organitzades per a la commemoració.

Acotxats per un nombre important de representants de la societat catalana (Jordi Porta, president d'Òmnium Cultural, a la seu del qual es feia l'acte; Mavi Dolz, representant d'ACPV; Fèlix Martí, president honorari d'UNESCOCAT; Gerard Fernández, de la Plataforma pel Dret de Decidir; Elisenda Paluzie, de Sobirania i Progrés; Armand de Fluvià, Jo-el Joan, Miquel Calçada, Pedro Morón de la Fuente, president de Catalonia Acord; o Jordi Carbonell, president d'honor d'ERC). A més

Presentació de les activitats del centenari. A la primera filera, d'esquerra a dreta, Sergi Blàzquez, Miquel Calçada, Elisenda Paluzie, Salvador Sostres, Gerard Fernández, Joel Joan i Jordi Porta. A la imatge de sota, l'estelada al cim de l'Everest, l'any 2001.

La primera imatge d'una senyera independentista és del 1908. Per celebrar-ne el centenari, s'han organitzat, enguany, les més diverses activitats; coronar cent cims amb l'estelada és un dels objectius que s'han fixat.

dels mots de Jordi Porta i dels parlaments del veterà del Front Nacional de Catalunya Francesc Espriu i del jove activista Eric Bertran, també hi va intervenir Sergi Blàzquez, vicepresident de la Plataforma Proseleccions Catalanes, que va presentar el projecte “100 cims - 100 anys” que portarà l'estelada a cent muntanyes bo i reivindicant, en el mateix gest, l'oficialitat de les seleccions catalanes (a més de les banderes amb l'estel que ja han onejat del

Penyagolosa al Canigó –la imatge de les quals es va afegint a la secció corresponent de la pàgina www.estelada.cat–, ha sortit cap a l'Everest l'expedició de la UEC de Gràcia i n'hi ha de previstes al Broad Peak, al Paquistán, o al Witney, als EUA, per exemple).

A més de la participació en actes divulgatius, hi ha previst un seguit d'activitats que inclouen la reedició del llibre *Origen de la bandera independentista*, de Joan Crexell, una exposició fixa i una d'itinerant, la promoció d'entrades a la Gran Enciclopèdia Catalana per al terme “estelada” i per al dissenyador de la bandera o la presentació de mocions als ajuntaments perquè hi hagi carrers amb el seu nom. També per exemple.

Núria Cadenes